

Добри практики

Поддържане на сенокосен режим на ползване - коситбата на ливадите е важна за поддържане на видовия състав, добива на сено и развитието на отделните растения, без да вреди на чима и почвата. Тя спира дървесната и храстова растителност и намалява едногодишните и двугодишни плевелни растения. Косенето потиска видове, които растат ниско и не търпят засенчване като създават условия за развитие на ценните високи и средно високи житни и бобови треви и на високите коренищни и издънкови разнотреви. Доброто състояние на тревостоя на ливадите зависи от правилното определяне на времето, височината и техниката на косене. Част от ливадите или изобщо не се косят или се окосяват едва след образуване на семена, за да се разсеят ценните видове треви. Всяка година се оставя неокосена различна част от ливадата.

Комбинирано използване - комбинираното използване на ливадите за сено и паша може да е благоприятно или не за тревостоя, в зависимост от начина на пашуване, вида на животните и пр. За добър тревостой не бива да се допуска рано пролетно изпасване. То води до понижаване на добивите от сено. Ливадите могат да се използват за паша след първата коситба и израстване на тревата. Така се стимулира братенето на ценните ливадни треви, заздравява се чима и се улеснява борбата с нежелани треви. Това подобрява тревостоят.

Примери за добро поддържане на ливади има в Полша и Словакия

Поддържане на сенокосни ливади в Полша

www.minrol.gov.pl/eng/content/view/full/18575

Агроекологичните изисквания за поддържане на ливадите в Полша са:

Косене:

- Всяка година - между 15 юни и 30 септември. След 15 юли е разрешено второ косене или контролирана паша.
- 5-10% се оставя неокосена, като всяка година трябва да е различна част. Това осигурява по-голямо разнообразие от растителни видове и оцеляване на презимуващи насекоми и техните яйца и ларви.

- Височина на косене: 5-15 см.
- Техника на косене: така че да не нарушава тревния чим и структурата на почвата. Забранено е кръгово косене отвън навътре към вътрешността на земеделския парцел. Задължително е изнасяне на сеното до 2 седмици, след косенето или събирането му на купи.

Паша:

- Максималната гъстота на добитъка е до 1 животинска единица/ха.
- Крайна дата на периода за паша: 15 октомври.

Наторяване:

- Азотното торене се позволява до 60 кг / ха / година.

Препоръки за управление на низинни сенокосни ливади в Словакия

["Management models for grassland habitats", публикация на DAPHNE – Institute of Applied Ecology, 2011](#)

Най-богати на видове са тези ливади в местообитание 6510, в които десетилетия наред са прилагани традиционни методи на ползване. Това е комбинация от косене веднъж или два пъти годишно и екстензивна паша, в местности с висока продуктивност. Може да се тори с малки количества оборска тор, особено ако се косят 2-3 пъти годишно.

Важен принцип е да се оставя сеното да съхне в ливадата, така че организмите, които я обитават да могат да се измъкнат.

При ливади, които не се ползват за селскостопански цели трябва да се поддържа ротационен метод на управление - косене, паша и период без окосяване. Ливадите с преобладаващ райграс трябва да се обработват така на всеки три години. За отделни групи животни, обитаващи ливадите е много важно косенето да се извършва постепенно, на малки площи, на интервали 3-4 седмици. Най-подходящият метод за големи площи е регулирана екстензивна паша на говеда или овце. Препоръчва се най-много 4 седмици паша. Още по-подходящо е редуване на паша и косене.

При тревни съобщества с ниско производство на биомаса е препоръчително торенето и косенето да бъдат заместени от мулчиране - оставяне на окосената трева в ливадата.